

15 جنوری 2019

ارسالی: داکتر سید عبدالله کاظم

نتیجه اولیه انتخابات پارلمان افغانستان؛ کمیسیون شکایات چه می کند؟

روبین رهنوش (بی بی سی)

امروز، سه شنبه، ۲۵ قوس/دی، نتایج ابتدایی انتخابات پارلمانی افغانستان شامل نتایج کابل و کوچی ها بعد از جنجال فراوان و با سه ماه تاخیر اعلام شد.

بر اساس نتایج اعلام شده، بیشترین نمایندگان پارلمان بعدی از چهره های جدید هستند که برای اولین بار به مجلس راه می یابند. شمار اندکی از فرزندان رهبران سیاسی آرای لازم برای راهیابی به پارلمان را کسب کرده اند. در حالیکه برخی از مشهورترین چهره های منتقد حکومت در پارلمان از راهیابی باز مانده اند.

با اعلام نتیجه انتخابات، توپ انتخابات به زمین کمیسیون مستقل شکایات های انتخاباتی افتاده است.

بر اساس قانون انتخابات افغانستان، کمیسیون مستقل شکایات های انتخاباتی صلاحیت رسیدگی به شکایات در مورد تخلفات انتخاباتی را دارد و ممکن است تصمیم آن در نتیجه نهایی تغییراتی به وجود آورد.

با اعلام نتایج اولیه انتخابات، انتظار می رود ساختار مجلس آینده نمایندگان افغانستان دستخوش تغییراتی مشهود شود. از جمله:

۱. فهرست جدید نشان می دهد که حدود ۶۳ درصد نمایندگان برای اولین بار به مجلس افغانستان راه یافته اند.

۲. در پارلمان جدید افغانستان باید ۶۹ نماینده زن به اساس سهمیه اختصاص داده شده در قانون به گونه حتمی به مجلس راه یابند. شمار زنان در این دوره ثابت مانده است. تنها در یک مورد در ولایت دایکندی در مرکز افغانستان، یک زن با آرای بیشتر و بدون استفاده از سهمیه، جانشین یک مرد شده است.

۳. حضور فرزندان رهبران سیاسی افغانستان در انتخابات پارلمانی امسال خیرساز شده بود، ولی در پارلمان جدید افغانستان از میان ۱۳ نفر از شناخته شده ترین آنها که خودشان را نامزد کرده بودند، فقط نام پنج نفر دیده می شود.

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

۴. در پارلمان جدید افغانستان شماری از چهره‌های منتقد حکومت در مرحله ثبت نام از فهرست نامزدان حذف شدند و نتوانستند وارد رقابت‌های انتخاباتی شوند. همچنین نام ۱۴ نفر از این منتقدان دولت که در دوره پارلمان قبلی عضویت داشتند در میان اسامی اعلام شده دیده نمی‌شود.

۵. در این فهرست، نمایندگان ولایت‌های ارزگان، بادغیس، جوزجان و فراه کاملاً تغییر کرده و چهره‌های جدید از این ولایت‌ها بیشترین آرا را بدست آورده‌اند. تنها نمایندگان دور قبلی ولایت زابل در غرب افغانستان به مجلس راه یافته‌اند.

۶. در دوره جدید، برای اولین بار یک نماینده اقلیت سیک و هندو بنا به سهمیه ویژه به مجلس نمایندگان افغانستان راه یافته است.

دور هفدهم پارلمان افغانستان؛ چهره‌های جدید

طبق نتایج ابتدایی انتخابات مجلس نمایندگان افغانستان، حدود ۶۳ درصد نماینده جدید به پارلمان راه یافته و در مجموع ۱۵۸ نفر نماینده جدید شامل ۱۲۶ مرد و ۳۳ زن وارد مجلس نمایندگان می‌شوند.

فضل احمد معنوی، رئیس پیشین کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان عوامل عمده تغییر فهرست مجلس آینده نمایندگان افغانستان را "روند طبیعی انتخابات، افزایش میزان سواد و پیشرفت فرهنگی و اجتماعی مردم" می‌داند.

آقای معنوی می‌گوید: "حضور تاجران در رقابت‌های انتخاباتی و مصرف بیشتر پول، فساد در کمیسیون مستقل انتخابات و دخالت‌های حکومت و جناح‌های قدرتمند" در گزینش افراد در مرکز و دفترهای کمیسیون‌های ولایتی انتخابات نیز از دلایل دیگر ورود چهره‌های جدید به پارلمان افغانستان است.

پارلمان قبلی افغانستان بارها، از استیضاح وزیران گرفته تا رد طرح قوانین ارسالی برای تصویب و عدم تصویب به‌هنگام بودجه کشور، در تقابل با حکومت قرار گرفت. آقای معنوی می‌گوید: "این بار حکومت می‌خواهد وضعیتی در مجلس نمایندگان به وجود آید که شاهد دردهای گذشته نباشد".

میزان حضور زنان

با این‌که ۲۶ درصد از تازه واردان به مجلس نمایندگان را زنان تشکیل می‌دهند، در دور کنونی نیز ۶۹ نفر نماینده زن به پارلمان راه یافته‌اند و تغییری در میزان حضور زنان نسبت به دوره قبلی دیده نمی‌شود.

در افغانستان، زنان سهمیه مشخص برای احراز کرسی‌های پارلمان دارند. در قانون اساسی گفته شده که به منظور نمایندگی عمومی و عادلانه از تمام مردم کشور، به تناسب نفوس از هر ولایت، حداقل باید دو وکیل زن به مجلس نمایندگان راه یابند.

در انتخابات ۲۸ میزان/مهر تنها در یک مورد در ولایت دایکندی در مرکز افغانستان، یک نامزد زن با آرای بیشتر و بدون استفاده از سهمیه، جانشین یک مرد شده، ولی برعکس در نیمروز یک خانم حذف شده و به‌جای او، یک مرد به مجلس نمایندگان خواهد آمد.

ملالی شینواری، عضو پیشین مجلس نمایندگان و فعال حقوق زن، مردسالاری و جنگ را دلیل عقب‌ماندگی سیاسی زنان در افغانستان می‌داند. به باور خانم شینواری، اگر سهمیه برای زنان در نظر گرفته نمی‌شد، زنان نمی‌توانستند وارد سیاست شوند.

حضور فرزندان رهبران سیاسی در رقابت‌های انتخاباتی

در انتخابات پارلمانی افغانستان اشتراک فرزندان رهبران سیاسی و عمدتاً جهادی و اکنش‌برانگیز شد. با اعلام نتایج ابتدایی، مشخص که شمار کمی از آن‌ها در فهرست برندگان انتخابات قرار دارند.

هرچند در زمان برگزاری انتخابات انتقادهای زیادی از حضور این افراد مطرح شد ولی نفوذ سنتی و سیاسی رهبران افغانستان باعث شده که فرزند چند رهبر ارشد به مجلس نمایندگان راه یابند.

محمد باقر محقق و محمد علی محقق، فرزندان محمد محقق از رهبران هزاره، حبیب الرحمان سیاف، پسر عبدالرب رسول سیاف از رهبران جهادی، محمد عالم خلیلی، پسر محمد کریم خلیلی، رئیس شورای عالی صلح، جمال‌الدین حکمتیار، پسر گلبدین حکمتیار، باتور دوستم، فرزند عبدالرشید دوستم، سید مهدی و سید مجتبی انوری

پسران سید حسین انوری از فرماندهان سابق مجاهدین، طاها صادق، پسر محمد اسمعیل خان، احمد تیمم جرئت، پسر ژنرال دین محمد جرئت، از فرماندهان جهادی، گل رحمن همدرد، پسر جمعه خان همدرد از فرماندهان ارشد حزب اسلامی، احمد خطاب درانی، پسر نصیر احمد درانی وزیر زراعت و عبدالله بیک، برادر متین بیک رئیس اداره ارگان‌های محلی افغانستان از جمله افرادی بودند که در رقابت‌های انتخاباتی حضور داشتند.

از این‌ها فقط محمد علی محقق از ولایت بلخ، حبیب الرحمان سیاف از کابل، باتور دوستم از ولایت جوزجان، عبدالله بیک از ولایت تخار و گل رحمان همدرد از ولایت بلخ در فهرست ابتدایی نمایندگان منتخب حضور دارند.

آقای معنوی جایگاه رهبران در میان هواداران‌شان و امکانات پولی و نفوذ آنان در حکومت را دلیل حضور فرزندان آنان در پارلمان می‌داند.

چهره‌های منتقد حکومت به مجلس راه نیافتند

طبق فهرست اعلام شده، شماری از منتقدان حکومت در دور قبلی مجلس نمایندگان که حدود ۸ سال به طول انجامید از راه یافتن به مجلس باز مانده‌اند. لطیف پدram، نماینده بدخشان، ظاهر قدیر، نماینده ننگرهار، همایون همایون، نماینده خوست، احمد بهزاد، نماینده هرات، امان الله پیمان، نماینده بدخشان، محی‌الدین مهدی، نماینده بغلان، عبدالستار خواصی، نماینده پروان، نصرت‌الله صادقی‌زاده نیلی، نماینده دایکندی، عبدالودود پیمان، نماینده قندز، لالی حمیدزی، نماینده قندهار، عبیدالله بارکزی، نماینده ازرگان، محمد صالح سلجوقی، نماینده هرات، محمد اکبری، نماینده بامیان، عبدالستار درزایی نماینده جوزجان، محمد داوود کلکانی از کابل از جمله منتقدان حکومت هستند در مجلس فعلی هستند که در مجلس آینده حضور نخواهند داشت.

د پانو شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولئ

کمیسیون انتخابات فوزیه کوفی، ترهخیل محمدی و عبدالرحمن شهیدانی را نیز قبلا از ورود به رقابت‌های انتخاباتی حذف کرده بود. آقای معنوی به این باور است که حکومت و کمیسیون مستقل انتخابات در حذف این افراد نقش داشته‌اند.

اما، قدرت جاوید، پژوهشگر پارلمانی افغانستان می‌گوید دلیل حذف این افراد دوری آنان از مردم بوده است. به گفته او، رای‌دهندگان خاطره خوشی از آن‌ها نداشتند و حمایت‌شان نکردند. به باور آقای جاوید، عدم حضور این افراد باعث می‌شود که دولت نفوذ بیشتر بر پارلمان آینده داشته باشد.

راه‌یابی نماینده بدون رقیب به پارلمان

حضور نرندر سنگ خالصه، نامزد پیروان آئین‌های سیک و هندو در رقابت‌های انتخابات مجلس نمایندگان با استقبال گسترده در شبکه‌های اجتماعی مواجه شده است. دولت افغانستان با اختصاص یک کرسی پارلمان به پیروان آئین‌های هندو و سیک اعلام کرد که تمام افراد این اقلیت در سراسر افغانستان می‌توانند به نماینده خود رای دهند.

آقای سنگ تنها نامزد اقلیت سیک و هندو در افغانستان بود. او بدون رقیب و با کسب بیش از ۳۰۰ رای از ۸۳۵ رای هندو و سیک که برای شرکت در انتخابات ثبت نام کرده بودند به پارلمان راه یافته‌است.

آقای سنگ به بی‌بی‌سی گفت که در مجلس آینده افغانستان تلاش خواهد کرد تا از حقوق سیک‌ها و هندوها، دیگر اقلیت‌ها و تمام مردم افغانستان دفاع کند و یک چهره تاثیرگذار، مطرح و مردمی در پارلمان باشد.

به گفته او، محدودیت‌های زیاد ممکن است بر سر راهش وجود داشته باشد اما هیچ محدودیتی را جز آنچه که در قانون اساسی افغانستان آمده نخواهد پذیرفت.

اولین بار است که یک نماینده اقلیت سیک و هندو به صورت انتخابی به پارلمان افغانستان راه می‌یابد. قبل از این، خانم انارکلی هنریار به عنوان نماینده این اقلیت در مجلس سنای افغانستان به صورت انتصابی عضویت یافته بود. او در انتخابات پارلمانی دور قبل از کابل خود را نامزد کرده بود ولی نتوانست به پارلمان راه یابد. بعد از آن، دولت افغانستان درصدد اختصاص کرسی ویژه به این اقلیت برآمد.

(با تشکر از ویب‌سایت دری / فارسی بی بی سی)